

Aangenaam!

Dit is de eerste nieuwsbrief van RN2Blend! RN2Blend staat voor Registered nurses to Blend. Het is het vierjarig onderzoeksprogramma dat de gedifferentieerde inzet van verpleegkundigen in ziekenhuizen en umc's wetenschappelijk onderzoekt en begeleidt. Het laat zien welke veranderingen kunnen ontstaan in de praktijk en beroepsontwikkeling voor verpleegkundigen van verschillende niveaus van opleiding en ervaring, en met verschillende competenties. Het programma levert straks resultaten op voor de gehele zorg. Het is daarmee van belang voor iedereen die bij verpleegkunde betrokken is. Je kunt deze nieuwsbrief zo'n vier keer per jaar verwachten.

Organisatie

De onderzoeksgroep bestaat uit drie hoogleraren en vijf senioronderzoekers, die elk weer samenwerken met een of meer promovendi (zie hieronder). Bijna alle onderzoekers hebben een verpleegkundige achtergrond. Hun onderzoekswerk is dan ook grotendeels gericht op onderwerpen met betrekking tot verpleegkundige zorg. Denk aan werkomgeving, governance, bestuur en organisatie en kwaliteit van zorg.

Het onderzoeksprogramma wordt uitgevoerd in opdracht van het ministerie van VWS en is een samenwerking van de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) en Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), met onderzoekers vanuit het Radboudumc, UMC Utrecht, Erasmus Universiteit Rotterdam, Hogeschool Utrecht en het Spaarne Gasthuis. Natuurlijk vindt het onderzoek straks binnen veel meer ziekenhuizen en umc's plaats. En niet alleen daar: waar mogelijk zoeken de onderzoekers samenwerking met stakeholders zoals V&VN en organisaties binnen andere branches dan de ziekenhuizen.

EVEN VOORSTELLEN

De onderzoekers van RN2Blend

Senior onderzoekers:

Dr. Lucas Goossens (Erasmus Universiteit Rotterdam)

Dr. Pieterbas Lalleman (Hogeschool Utrecht)

Dr. Catharina van Oostveen (Spaarne Gasthuis)

Dr. Dewi Stalpers (UMC Utrecht)

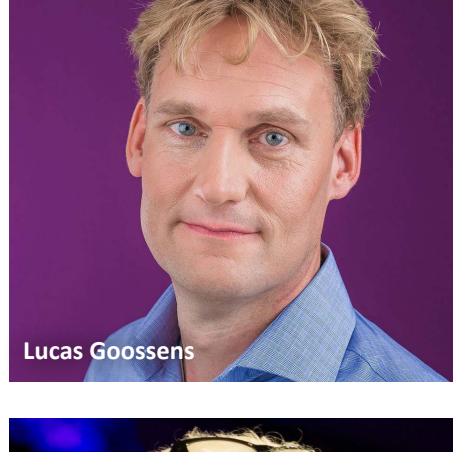
Dr. Iris Wallenburg (Erasmus Universiteit Rotterdam)

Hoogleraren:

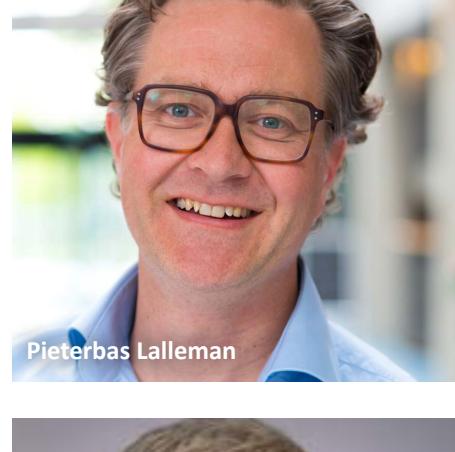
Prof. dr. Roland Bal (Erasmus Universiteit)

Prof. dr. Lisette Schoonhoven (UMC Utrecht)

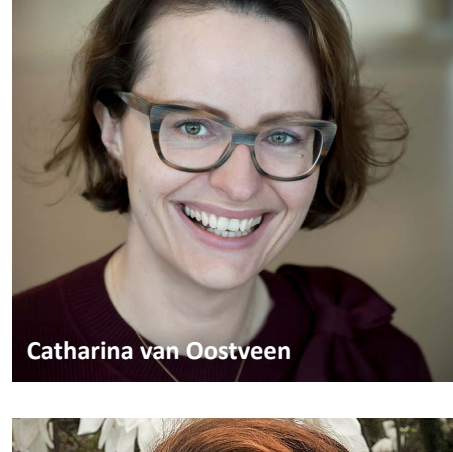
Prof. dr. Hester Vermeulen (Radboud UMC)

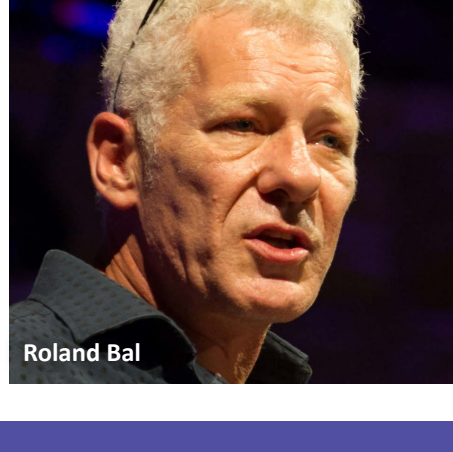
Lucas Goossens

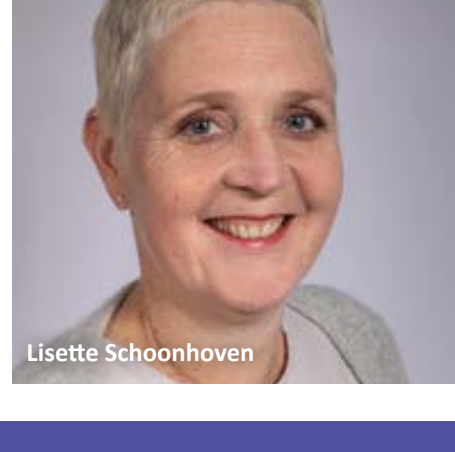
Pieterbas Lalleman

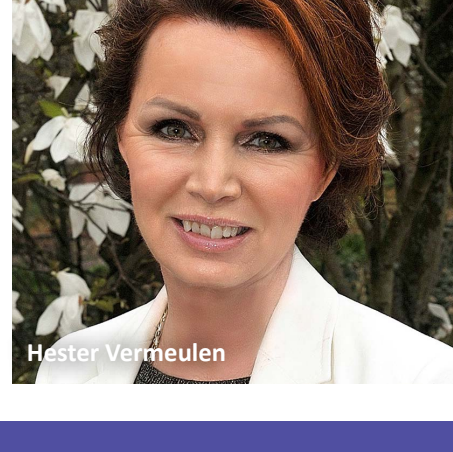
Catharina van Oostveen

Roland Bal

Lisette Schoonhoven

Hester Vermeulen

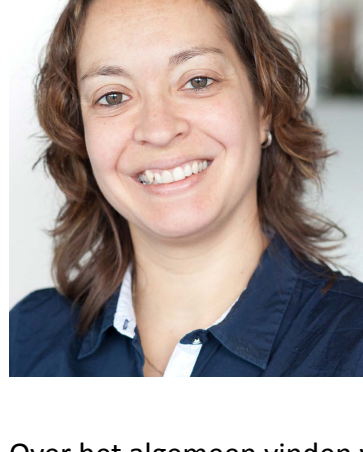
INTERVIEW MET

RN2Blend-onderzoeker Dewi Stalpers

Elke nieuwsbrief lichten we één van de senior-onderzoekers en zijn of haar onderzoek uit.

Dit keer is dat Dewi Stalpers. 'Ik wil verpleegkundigen bewust maken van de invloed die ze hebben.'

Waarom is het volgens jou belangrijk dat dit onderzoek is gestart?

Nederland telt zo'n 200 duizend verpleegkundigen en verzorgenden. Het is daarmee de grootste beroepsgroep in de zorg. Het verpleegkundig beroep heeft zich de afgelopen jaren steeds verder ontwikkeld, onder andere om te kunnen blijven voldoen aan de steeds complexer wordende zorgvraag. Zo zijn er naast inservice-, mbo-, en hbo-opgeleide verpleegkundigen ook steeds meer master-opgeleide verpleegkundigen. Toch zie je dat verpleegkundigen in de praktijk allemaal ongeveer hetzelfde werk doen. Een hbo-verpleegkundige heeft op de opleiding bijvoorbeeld geleerd te coördineren, maar kan dat eenmaal in functie vaak niet direct toepassen. Dat is zonde, want zo maak je onvoldoende gebruik van ieders potentieel en het risico op uitstroom is daarmee groter.

Over het algemeen vinden verpleegkundigen dat ervaring het meest belangrijk is in de uitvoering van het werk. Hier zit een kern van waarheid in, maar daarnaast zijn kennis, competenties en vaardigheden van verpleegkundigen ook belangrijke factoren. Bij de huidige manier van werken, waarbij elke verpleegkundige in het begin hetzelfde werk doet en dezelfde verantwoordelijkheden heeft, maken we nog onvoldoende gebruik van ieders capaciteiten.

Hoe draagt RN2Blend bij aan deze discussie?

RN2Blend wil hieraan bijdragen door te onderzoeken wat er verandert als je verpleegkundigen gedifferentieerd inzet en wat de effecten ervan zijn op bijvoorbeeld werktevredenheid en de kwaliteit van verpleegkundige zorg. Ervaringen in proeftuinen laten al mooie resultaten zien. Maar om echt conclusies te kunnen trekken is wetenschappelijk onderzoek over een langere periode nodig, in meerdere ziekenhuizen. Zo kan een goed beeld ontstaan van de effecten van het gedifferentieerd inzetten van verpleegkundigen, want een transitie naar een ander soort werken is een intensief proces dat jaren duurt.

Wat is jouw rol in het onderzoeksteam?

Ik ben één van de vijf senior onderzoekers. Elke onderzoeker volgt – samen met een promovendus - zijn eigen onderzoekslijn. Eén van de onderwerpen waarmee ik mij ga bezighouden is niet-uitgevoerde verpleegkundige zorg. Uit de praktijk blijkt dat bepaalde taken van verpleegkundigen door bijvoorbeeld hoge werkdruk blijven liggen, zoals het troosten van patiënten. Dit kan niet alleen gevolgen hebben voor de patiënt, maar ook voor de manier waarop verpleegkundigen hun werk ervaren. Als je aan bepaalde taken niet toekomt, kun je minder tevreden zijn over je werk. We zijn benieuwd of er door gedifferentieerde inzet minder taken blijven liggen en of hiermee ook de kwaliteit van zorg omhoog gaat.

Ook ga ik onderzoek doen naar job crafting, oftewel het maken van kleine aanpassingen in het eigen werk. Het verpleegkundige beroep kent weliswaar vaste kaders, daarbinnen bestaan wel mogelijkheden om bijvoorbeeld bepaalde taken anders uit te voeren. We kijken naar de ontwikkeling en gevolgen van job crafting voor bijvoorbeeld werkplezier en de kwaliteit van verpleegkundige zorg.

Hoe gaan jullie het onderzoek uitvoeren?

RN2Blend combineert kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden. Ik ben van origine een kwantitatief onderzoeker. De FD tool, een instrument waarmee ziekenhuizen inzicht krijgen in de effecten van functiedifferentiatie, vormt een belangrijke databron. Maar we doen bijvoorbeeld ook literatuuronderzoek en gaan meekijken in de praktijk. Naast de eigen onderzoekslijnen proberen we als onderzoeksgroep ook samen te werken en connecties te maken tussen de onderzoekslijnen. Ook komt er een gezamenlijke onderzoekslijn, waarin we ons onder meer richten op historisch onderzoek naar wat er in de loop van de jaren allemaal gebeurd is rondom het onderwerp functiedifferentiatie.

Wat neem je mee vanuit je eigen verpleegkundige achtergrond?

Het is een onderzoek voor en door verpleegkundigen. Bijna alle onderzoekers, waaronder ikzelf, hebben ervaring als verpleegkundige. Ik heb jaren op de IC gewerkt en heb de ontwikkeling en professionalisering van de beroepsgroep meegemaakt. En zie ook dat we – door verpleegkundigen hetzelfde werk te laten doen - een deel van de verpleegkundigen overvragen en een andere deel juist onder hun niveau laten werken. Dit blootleggen en hierover de discussie starten, kan veel winst opleveren.

Wat is jouw belangrijkste drijfveer om mee te doen?

Ik wil verpleegkundigen bewust maken van de invloed die ze hebben. Verpleegkundigen doen heel belangrijk werk, ze zijn eigenlijk de advocaat van de patiënt en hebben daarmee veel invloed op de kwaliteit van de patiëntenzorg. Maar toch hebben verpleegkundigen nauwelijks zeggenschap over de uitoefening van hun vak. Mijn overtuiging is dat ze veel meer invloed kunnen hebben dan nu het geval is. Maar dan moet duidelijk naar voren komen wat ieders rol precies is. Ook een goede positionering in de organisatie is erg belangrijk. Verpleegkundigen moeten hun eigen rol durven pakken en verantwoordelijkheid hierin nemen. Dat gebeurt nu nog te weinig. Verpleegkundigen vormen de grootste beroepsgroep in de zorg, maar hebben de minste impact. En daar moet iets in veranderen, wil je iedereen binnen het verpleegkundig beroep laten excelleren.

Wat kunnen ziekenhuizen straks met de onderzoeksresultaten? En verpleegkundigen?

Nu het wettelijke traject is gestaakt, is het onzeker in hoeverre ziekenhuizen gaan investeren in gedifferentieerde inzet van verpleegkundigen. Niet iedereen ziet de urgentie, of de middelen zijn er niet. Voor ziekenhuizen is het daarom interessant om te zien wat functiedifferentiatie ze kan opleveren, bijvoorbeeld in termen van tevredenheid, gezondheidswinst of personeelsverloop.

Daarnaast streven we ernaar om met het onderzoek inzichtelijk te maken hoe gedifferentieerde inzet van verpleegkundigen tot beste vorm kan leiden en wat dat allemaal voor nodig is. De differentiering van de proeftuinen laten ons toe tot toe vooral zien dat individuele teams erg kunnen verschillen. Het doel is om ziekenhuizen van elkaar te laten leren. De onderzoekers ondersteunen dit proces met wetenschappelijke input waarmee ook overkoepelende uitspraken kunnen worden gedaan. Waar zitten de overeenkomsten, waar de verschillen en hoe pas je dat het beste toe in je eigen organisatie, afdeling of team?

Een groot wetenschappelijk onderzoek doen naar het verpleegkundig beroep kan mijns inziens alleen maar heel veel opleveren. Over 4 jaar verwacht ik dat er voor de ziekenhuizen meer duidelijkheid is over een functiemix in hun eigen rol kunnen excelleren, waarbij de kwaliteit van zorg goed is en de patiënt tevreden. Voor de verpleegkundigen hoop ik dat we daadwerkelijk kunnen laten zien wat verpleegkundigen betekenen, niet alleen voor de patiënt, maar ook voor de organisatie. En dat elke verpleegkundige - én de verpleegkundige beroepsgroep als geheel - op elk niveau, binnen en buiten de organisatie, zichtbaar is en impact heeft.

Wat is de status van het onderzoek?

RN2Blend is in oktober 2019 officieel van start gegaan. Waar houdt het onderzoeksteam zich momenteel mee bezig?

Caseselectie

De eerste fase van het onderzoek staat in het teken van het selecteren van ziekenhuizen. Daarbij kijken de onderzoekers met name binnen het eigen netwerk en het netwerk van de NVZ en de NFU. Het gaat dan bijvoorbeeld om ziekenhuizen die al betrokken zijn bij de FD Tool of bij lopende onderzoeken naar de gedifferentieerde inzet van verpleegkundigen. Nieuws hierover en een eventuele oproep voor deelname aan het onderzoek verspreiden we via Kennisnet, nieuwsbrieven en de websites van NVZ en NFU. Ook vindt op donderdag 25 juni 2020 een landelijke invitation plaats. Tijdens deze bijeenkomst is er ruim aandacht voor de verschillende deelonderzoeken.

Promovendi zoeken

Elke senior onderzoeker werkt samen met een promovendus aan zijn of haar deel van onderzoek. Op dit moment is al een aantal promovendi aangenomen en worden er nog sollicitatieprocedures opgestart.

Meer weten over RN2Blend?

Het onderzoeksprogramma RN2Blend is over vier jaar afgerond, maar dat betekent niet dat het in de tussentijd stil is. De onderzoekers zullen met regelmaat tussenresultaten en ervaringen uit het onderzoek delen. Dit gebeurt via bijeenkomsten in het land, via deze nieuwsbrief, op het NVZ-Kennisnet, via artikelen maar ook op de RN2Blend-website die momenteel in ontwikkeling is. De lancering van deze website staat voor begin 2020 gepland.

Heb je vragen over het onderzoek? Neem contact op met projectassistent

Anna van 't Klooster [a.klooster@nvz-ziekenhuizen.nl].

SAVE THE DATE:

Landelijke Invitational op donderdag 25 juni 2020